

Themaviering Grond

DATUM	11 & 12 september 2021
VOORGANGER	Anneke Grunder o.p.
LEZINGEN	Jesaja 50, 5 - 9a
EVANGELIE	Marcus 8, 27 – 35

OVERWEGING

Een van de meest ontroerende woorden uit de bijbel vind ik de aankondiging van de tien woorden, de richtingwijzers voor het leven, die wij de tien geboden zijn gaan noemen. De tekst begint met 'Sjema Jisraël', 'hoor Israël'. Dat is veel meer dan zoiets als 'let op wat ik nu ga zeggen'. Het is een oproep tot een luisterende levenshouding, open voor God en voor wat hij ons aanreikt, maar ook open voor wat anderen uitstralen, zeggen, verlangen.

Dat zelfde woord klinkt ook in de tekst over de lijdende knecht die wij zojuist hoorden.

'God, de Eeuwige, heeft mijn oren geopend

en ik heb geen verzet geboden,

ik ben niet teruggedeinsd.'

Echt horen wat er in de wereld speelt en wat het woord van God van ons vraagt kan ons doen terugdeinszen. Want echt horen is mensen en feiten toelaten in je binnenkamer, je hart, daar waar het raakt en pijn kan doen, daar waar het je wereld op zijn kop zet. Echt horen is je verantwoordelijk maken, is je verbinden met hen die onrecht aangedaan wordt, met alles wat kwetsbaar is: mensen, dieren planten, onze lieve moeder aarde zelf.

De omvang daarvan realiseren we ons vaak nauwelijks. Zo vergaat het ook Petrus vandaag. Jezus stelt zijn leerlingen de vraag: 'wie ben ik volgens jullie?' Petrus zegt dan, intuïtief en uit de grond van zijn hart: 'U bent de Messias!' U bent Gods gezalfde!

Jezus spreekt het niet tegen, want het is raak! Hij voelt zich door God gezonden. Hij wil zijn gezalfde zijn, degene zijn in wie Gods liefde ons rakelings nabij komt.

Maar dat is niet iets dat je groots aankondigt. Dat is eerder iets waarover je zwijgt, iets wat je eenvoudigweg leeft en doet, met alle consequenties van dien.

Jezus vertelt zijn leerlingen wat die consequenties zijn: hij moet lijden en zal verworpen worden.

Jesaja tekent dat akelig concreet uit: foltering, geweld, vernedering en bespottung, zelfs de dood staan hem te wachten.

Ook nu liggen mensen die hun nek uitsteken voor menselijkheid, solidariteit en recht vaak onder vuur. Ze stuiten op hen die hun macht willen nemen of handhaven. Denk aan de demonstranten in Wit-Rusland en in Afghanistan. Denk aan tegenstanders van het regime in Rusland. Maar ook dichterbij, in onze eigen Nederlandse politiek moeten klokkenluiders het vaak ontgelden. Jezus gaat de weg van Gods rijk, dat kleine mensen bevrijdt. Maar hij weet ook dat deze weg hem de kop zal kosten door de tegenstand van anderen, die zich wel macht toe-eigenen. Hij bereidt zijn leerlingen daarom voor op zijn dood.

En dan komt de tegenstand ineens uit éigen hoek. Petrus, die hem net nog zo raak typeerde wijst hem fel terecht. Hij wil Jezus tegenhouden, de voortgang op die weg belemmeren. Daarmee wordt hij onbedoeld een dwarsligger, de tegenstander van Jezus, 'satan' in het Grieks.

Toch begrijp ik Petrus wel. Want zeg nou zelf: wie wil nu zijn dierbaarste vriend verliezen? Wie wil nu het leven verliezen?

Zelf heb ik twee keer in mijn leven voor keuzes gestaan waarin de wens integer en christelijk te handelen flinke risico's voor mij en de mensen om me heen meebracht. En er zijn er onder ons die deze ervaring met me delen. Mijn grootste tegenstander was toen de angst! reële angst voor gevaar en verlies, maar toch angst!

Jezus reageert streng op die houding. 'dwarsligger, ga terug, achter mij!' Ik vind het een van de mooiste uitspraken in het evangelie, want Jezus stoot Petrus niet weg, integendeel. 'Denk niet aan je eigen begrijpelijke menselijke verlangens, laat niet je angst de raadgever zijn, maar maak de weg vrij voor de weg van God,' zegt hij.

En ook: 'Ga terug, achter mij!' Anders gezegd: 'laat mij mijn weg gaan en volg mij daarin.'

Hij nodigt Petrus en ook ons uit in zijn voetspoor te gaan, omdat het uiteindelijk de weg is naar het goede leven.

Ik vind het heel bijzonder dat juist de aarde die wij zo vaak misbruiken, ons hierin iets te leren heeft.

In de landbouw wordt het zaad dat ons voedsel geeft door de boeren niet angstvallig gekoesterd en bewaard. In het voorjaar wordt het royaal uitgezaaid en aan de donkere aarde toevertrouwd. We hebben er dan geen greep meer op. Het is gewoon afwachten wat er gebeurt. Dat zaad sterft, en kan daardoor ontkiemen en vrucht dragen.

De boeren, de grond en het zaad leren ons bij uitstek dat wie het leven wil behouden het juist verliest. En wie durft los te laten en risico's te nemen zal leven vinden in overvloed. Als we geven wat ons ten diepste in leven houdt, zullen we leven – opgegeten - maar leven.

Die weerloze aarde, die ons dienen wil zij is soms grootser dan wij mensen. Ze leert ons dat wie zich aan het leven durft toe te vertrouwen pijn, verdriet en moeite en het risico van de dood niet zal ontlopen, maar zich thuis mag weten in een leven met de Eeuwige zelf.

Zo zijn moeilijke situaties – verdriet, afwijzing en pijn – te dragen. Zo mogen we belagers ín ons en om ons héén rustig en kalm trotseren. Ze vallen uiteen als een kledingstuk, als een mantel die prooi is aan de motten.

Dat wij de grond waarvan wij leven, waarvan wij leren mogen koesteren als Gods geschenk aan ons.

Dan zullen wij – aardemensen - de Eeuwige herkennen

Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,

Opdat wij elkaar verblijden en doen leven,

brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.

leven in overvloed.

